

2022-05-04

Dnr. P2-17/2122

Till: Universitets- och högskolerådet

Remissvar:

UHR:s Föreskrifter om huvudområden i försöksverksamheten med kompletterande pedagogisk utbildning som leder till grundläraresexamen eller ämnesläraresexamen

Universitets- och högskolerådets dnr: 4.1.2-01880-2021

Sveriges förenade studentkårer (SFS) har erbjudits att lämna synpunkter på remissen av *Förslag till Universitets- och högskolerådets föreskrifter om huvudområden i försöksverksamheten med kompletterande pedagogisk utbildning som leder till grundläraresexamen eller ämnesläraresexamen*. Utredningen som ligger till grund för de föreskrifter som föreslås finns i promemorian *Okad kvalitet i lärarutbildningen och fler lärare i skolan* (U2021/00301).

Inledningsvis kvarstår SFS vid sin tidigare hållning om införandet av försöksverksamheten med förkortad kompletterande pedagogisk utbildning. SFS främsta invändning är att en förkortad KPU leder till en försämrad kvalitet i lärarutbildningen och att de positiva effekter som förslaget syftar till skulle utebli. Vi delar dock utredningens mål om att möjliggöra för fler att utbilda sig till lärare.

SFS ser positivt på att UHR tillåts ange föreskrifter om vilka huvudområden som ingår i en huvudområdesgrupp. Det är viktigt att UHR som expertmyndighet reglerar detta för en rättssäker antagning.

De föreskrifter UHR föreslår förväntas träda i kraft 1 januari 2023, en termin efter det att försöksverksamheten med förkortad KPU startat. SFS invänder mot att försöksverksamheten inleds innan de föreskrifter som UHR utformat förväntas träda i kraft. SFS ser mycket kritiskt på att regeringen tagit fram de föreskrifter som ska gälla för försöksverksamhetens första termin. Detta eftersom det skulle innebära en osäkerhet kring behörighetskraven för presumtiva studenter, om föreskrifterna skiljer sig åt mellan två terminer. Det riskerar även att påverka legitimiteten för den ämneslärarexamen som försöksverksamheten leder till. Av dessa anledningar understryker SFS sin tidigare hållning att försöksverksamheten inte bör påbörjas förrän UHR:s föreskrifter om huvudområden har hunnit träda i kraft.

Huvudområden och huvudområdesgrupper

SFS har inga synpunkter på de huvudområden som UHR föreslår ska ingå i huvudområdesgrupp eftersom det ligger utanför SFS expertområde.

Universitets- och högskolerådets utgångspunkter

UHR uppger att vid gränsfall ska "utgångspunkten vara en generös och flexibel syn på huvudområdet." Lika möjligheter till behörighet är en viktig princip som behövs värnas och SFS anser därför att denna utgångspunkt riskerar att leda till godtycklighet för studenter.

UHR uppger att föreskrifterna för behörighet till ämneslärarexamen för gymnasieskolan på försöksverksamheten kräver en generell examen om 180 hp samt en generell examen om 60 hp på avancerad nivå. Båda examina måste vara inom samma huvudområdesgrupp. Med normal studietakt innebär att studenten studerat minst fyra år. Sedan bolognaprocessen är vanligtvis en examen på avancerad nivå 120 hp, eller två års heltidsstudier. Med kandidatexamen inräknad innebär det totalt fem års heltidsstudier. En presumtiv student för en förkortad KPU som kan leda till ämneslärarexamen för gymnasieskolan kommer därför vanligtvis endast ha ett år kvar av studiemedlet. Här blir den nuvarande gränsen för antal veckor med studiemedel problematisk.

Det omställningsstudiestöd riksdagen förväntas besluta om sommaren 2022 innebär förvisso en ökad möjlighet till studiemedel i upp till 44 veckor. Som regel kommer den som tagit sin examen i närtid dock inte att omfattas av omställningsstudiestödet. Detta eftersom omställningsstudiestödet föreslås endast kunna nyttjas av personer som varit yrkesverksamma i minst 8 år. Inom nuvarande studiemedelssystem är möjligheterna till ytterligare antal veckor mycket begränsade för den med tidigare akademisk examen och som vill studera exempelvis KPU. Idag beviljas endast fler veckor med studiemedel utöver den satta gränsen endast vid synnerliga skäl, och är alltså för de flesta inte ett alternativ.

SFS anser därför att antalet veckor det går att söka studiemedel för ska utökas från 240 till 320. En kompletterande utbildnings attraktivitet beror på studenters ekonomiska förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Att utöka antalet veckor går inte bara i linje med den förkortade KPU:n, utan även med det utökade antalet utbildningsprogram och deras längd.

Oskar Mattsson Wiik
Vice ordförande
oskar.m.wiik@sfs.se
070-545 75 57

Amanda Beckman
Politisk sekreterare
amanda.beckman@sfs.se
070-729 44 28